

25
KRS
Nr T-k 02 1090 1506 0000 0000 5002 0244

opr. 1995 H. Marciniak
porębk. VII 199 l. k.

żona:
Emilia Bellwon

80-371 Gdansk

5.07.2000

Gdańsk
PAP

++ Bellwon Feliks

ps. "Maciej"

M: 482/1116 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Bellwom Feliks
T: M: 482/1116 Pom.
Goleński PAB

I/1. Relacja

k. 1 s. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

k. 2 s. 1-2

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

1) listyca

k. 2

s. 1-3

V. Nazwiskowe karty informacyjne

k. 5

VI. Fotografie

dziuś i ikonografii

1/1. Relacja - Bellwom Feliks

1. Relacja o działalności konspiracyjnej
F. Bellwom autorstwa Janiny Walenty-
nowicz udostępniona przez relatora,
mpis, brak daty

h. 2 5.1-2

opr. J. Kowalska Rel. M-482/1116 1.

Feliks Bellwon

Obywatel b. Wolnego Miasta Gdańska narodowości polskiej, urodzony 18.01.1924r. w Gdańsku, syn Wiktora i Pauliny z d. Wietek. Ojciec Wiktor był maszynistą kolejowym Polskiej Kolei Państwowej w Gdańsku. Członek Związku Polaków w Wolnym Mieście Gdańsk. Matka Paulina była zrzeszona w Związku Polek.

Feliks był uczniem polskiej szkoły powszechnej Macierzy Polskiej w Gdańsku, następnie uczęszczał do wybuchu wojny do Polskiej Szkoły Handlowej w Gdańsku. Należał do Harcerstwa.

W dniu wybuchu wojny, 1.09.1939 r. aresztowany razem z ojcem i doprowadzony do sławnej Viktoria-Schule. Katowany na równi z innymi Polakami. Jako małoletni zwolniony po dwóch tygodniach do domu. Natomiast ojca jego przekazano do obozu koncentracyjnego stutthof następnie do obozu Mauthausen-Gusen, gdzie zginął w grudniu 1940 r.

Po powrocie Feliksa do domu, jeszcze we wrześniu 1939 r. Niemcy wyrzucili całą jego rodzinę, t.j. matkę z córką Urszulą i synami Feliksem, Bernardem i Zygmuntem z mieszkania. Przygarnęła ich rodzina ich ojca, zresztą już niekompletna, bo już byli aresztowani babcia, Balbina Bellwon i jej dwaj synowie Roman i Edmund. Dziadek Feliksa Michał Bellwon zdażył zbiec do Warszawy. 1.X.1941 r. Gestapo wywiozło całą rodzinę Bellwon do podobozu Potulic w Toruniu w t.zw. Szmalcówce. Tam zmarła Lucja Bellwon, matka Zbigniewa. Po miesiącu zabrano Feliksa, już 17-to letniego więźnia do pracy w garbarni w Gdańsku przy ulicy Łąkowej. Pracowało tam około 50-ciu więźniów przy wyrobach futrzarskich dla wojska. Mieszkali na terenie fabryki strzeżeni przez Gestapowców. Zatrudnieni tam więźniowie żydowscy mieszkali pod strażą w podobozie na Wyspie Spichrzów.

H.M.M. ✓ W roku 1942. utworzył się wśród więźniów oddział Polskiej Armii Powstania pod dowództwem Edwarda Poćwiardowskiego. on też przyjął przysięgę Feliksa Bellwona. Jako więźniowie konspiratorzy niewiele na razie mogli zdziałać poza drobnymi sabotarzami, ale mieli być gotowi do akcji w razie potrzeby.

Matka Feliksa, jego siostra i dwaj młodszy bracia byli w tym czasie w obozie w Potulicach wysyłani stale pod strażą do różnych prac.

Na skutek aresztowania całej gdańskiej komendy P A P w sierpniu 1943. r. Aresztowania objęły również więźniów z fabryki odzieży futrzanej, m.i. Feliksa Bellwona, który w Gestapo został przez 5 tygodni poddany śledztwu i wymuszaniu przez tortury zeznań. 2.X.43 r. wywieziono 19 mężczyzn i Irenę Butkowską-członków gdańskiego PAP u. - do Stutthofu. Z kolei skierowano Feliksa B. do podobozu przy Gdańskiej Stoczni "Schichauwerft". Przed zbliżającym się frontem odesłano więźniów z tego podobozu z powrotem do Stutthofu. W kwietniu załadowano pozostałych jeszcze w obozie więźniów i przetransportowano przez zatokę na Hel, gdzie skompletowano 3 barki ciągnięte przez holowniki na zachód. Gęsto stłoczeni pod pokładem więźniowie, zaopatrzeni na drogę w pół chleba i pół kostki margaryny, płynęli tak na zachód przez 9 dni. Strażnicy ulokowani w kajucie wypuszczali ich na pokład na krótką chwilę raz dziennie. Zmarłych wyrzucano wprost do morza. Jedną barkę, na której znajdowali się głównie żydzi, zatopili.

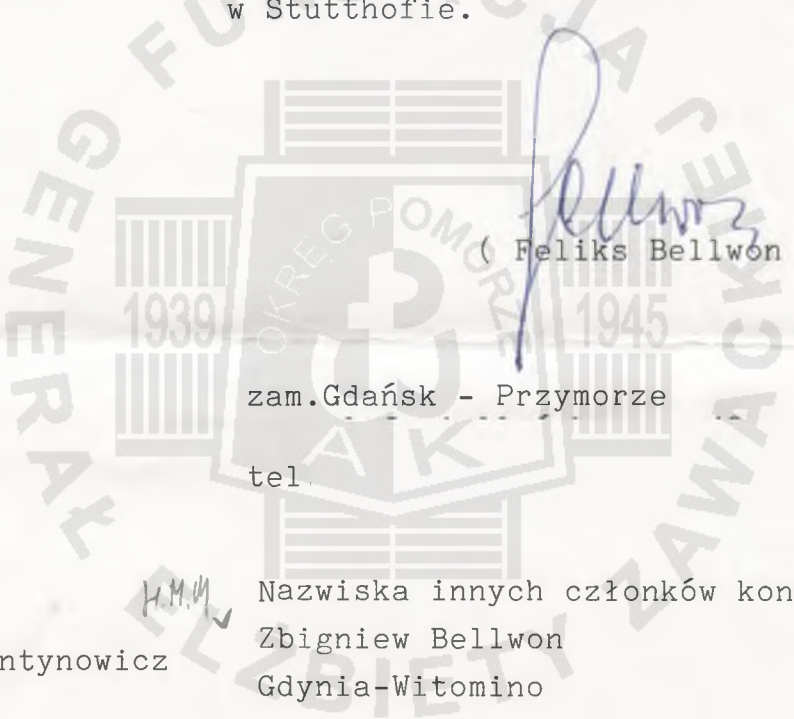
Po 9-ciu dniach okazało się nagle, że strażnicy uciekli z barek i będąc w bezpiecznej odległości usiłovali zatopić barki rzucając w nie granaty. Więźniowie pozostawieni bez nadzoru powyrywali deski z pokładu i wiosłując nimi dopłynęli 2-ma barkami do brzegu w miejscowości Neustadt koło Kielu, w pobliżu granicy duńskiej. Tam rozbiegli się szukając schronienia. Z uczniów miejscowej szko-

ły obsługi łodzi podwodnych i innych formacji wojskowych zorganizowali Niemcy 3.V.45.r. obławę i zastrzelili 7000 więźniów. Z tych którzy przeżyli uformowano szeregi, chcąc ich ponownie załadować na statki. Po drodze spotkali już Anglików, którzy się nimi zaopiekowali. (Strażnicy widząc nadciągających Anglików oczywiście uciekli.) Więźniowie zamieszkali w szkole łodzi podwodnych. Żywność otrzymywali z UNRRA.

Pozostali przy życiu byli więźniowie ufundowali w miejscu tragedii, którą przeżyli, pomnik upamiętniający 7000 zastrzelonych kolegów 24-ch różnych narodowości.

Feliks Bellwon wrócił do rodzinnego Gdańska w 1947-m roku. zgodnie z tradycją rodzinną pracował w PKP do 1960 r.

- O powyższym zaświadcza:
- 1. wyciąg z karty obrachunkowej więźnia I-II-251 - wykaz więźniów
 - 2. Zaświadczenie Nr.842-384 z Wojewódzkiego Archiwum Państwowego Bydgoszcz.
 - 3. Listy pisane z Obozu Potulic do Obozu konc w Stutthofie.

(Feliks Bellwon)

zam.Gdańsk - Przymorze

tel.

pisała:

Janina Walentynowicz

HMM ✓

Nazwiska innych członków konspiracji:
Zbigniew Bellwon
Gdynia-Witomino

HMM ✓

Edward Poćwiardowski
82-433 Mikołajki Pom.

1/2. Dokumenty relatora - Bellwom
Feliks:

1. Pismo Muzeum Stutthof w Sztutowie
z 27.04.1978, kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. "Zaświadczenie" Woj. Arch. Państwowego
w Bydgoszczy z 16.02.1981 - dot.
wysiedlenia z Gdainska, kserokop.
oryg. k. 1 s. 2

L.dz. 1665 /387/78

Pan
Feliks BELLWON

80 371 GDAŃSK - OLIWA

Państwowe Muzeum Stutthof w Sztutowie stwierdza,
że w materiałach dokumentalnych tutejszego Archiwum są następu-
jące dane o niżej wymienionym więźniu b. obozu koncentracyjnego
w Stutthofie:

BELLWON Feliks ur. 18.1.1924r, dostarczony został do KL Stutthof
na początku października 1943r. w obozie oznaczony numerem 25 575
jako więzień polityczny. Brak danych dotyczących końcowego pohytu
w w/w obozie.

Innych danych o w/w Muzeum nie posiada.

PODSTAWA informacji: Karta obrachunkowa więźnia.

I-II-251 Wykaz więźniów.

/ka/

DYREKTOR
Janina Grabowska
mgr Janina Grabowska

Rel - M-482/1116

2

WOJEWÓDZKIE
ARCHIWUM PAŃSTWOWE
ul. Dworcowa 65, tel. 296-74
85-009 Bydgoszcz
0001049

Z a ś w i a d c z e n i e

Mass znak
842-384

Data
16 II 1931 r.

Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Bydgoszczy zaświadcza na podstawie przechowywanych akt Obozu w Potulicach, Centrala Przesiedleń: sygn: 53, że ob. Feliks Bellwon, ur. 18 I 1924 r. został wysiedlony dnia 1 października 1941 r. z Gdańska ul. Mariacka 26 do obozu w Toruniu /an 1.10.41 den Lager Thorn zugeführt/:

W aktach Obozu Potulic, jakie znajdują się w naszym posiadaniu nie ma żadnych zapisów odnośnie wywiezienia Obywatela, jako więźnia obozu toruńskiego, na roboty przymusowe do Gdańska jak i o aresztowaniu przez Gestapo w Gdańsku.

AP/EO

DYREKTOR
Dejwntsiogor i...
dy A. P...

[Handwritten signature]

IV/1. Korespondencja bieżąca:

1. Pismo E. Bellwom z 30.05.2003
- inf. o śmierci Feliksa, ręk. oryg. k. 1 s. 1
2. Pismo Fundacji z 31.07.2003
- kondoleucje, prośba o uzupełnienie dokumentacji Feliksa, mpis, kop. k. 1 s. 2-3

FUNDACJA	
Archiwum i Muzeum Pomorskie	
Adm. Krajowa oraz Wojewódzki Sądby Powsz.	
w Toruniu	
Wysokość druku:	10003 Fundacji
L. dz.:	27.20/2012- Archiwum Pomorskie
NR:	10/01 Asycki Krajowej
Zawartość:	
Podmiot:	63

30 V 2013 / 1

Uprzejmie żądab wiadomości, że wpi
 woj. Feliks Beckman zawarł
 dnia 5.07.2009 r. w związku z
 powyższymi przesłanymi nie przesyłanie
 na woj. adres biblioteczny
 z paragonem
 Julia Beckman

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU • NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Toruń 31.07.2003 r.

*odp. na L. dz. 2720
+ uzupeł. relacji
L. dz. 3629/Pom-410/03*

Pani
Emilia Bellwon

80-371 Gdańsk

Szanowna Pani !

Dziękuję uprzejmie za list i przepraszam za nietakt. Nie chciałabym odświeżać przykrych wspomnień, ale w imieniu Pani Profesor płk Elżbiety Zawackiej oraz pracowników Fundacji składam wyrazy głębokiego współczucia.

Nie wiem, czy orientuje się Pani, ale śp. Feliks Bellwon złożył w naszym Archiwum relację o swojej działalności konspiracyjnej, która posiada sygnaturę M:482/1116Pom.

Nasza Fundacja prowadzi działalność wydawniczą, wydając między innymi "Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945". Obecnie trwają przygotowania do wydania jego 6 części. W przyszłości chcielibyśmy opublikować biogram śp. Małżonka Pani, ale brak nam niektórych informacji o Jego życiu. W związku z tym bardzo Panią proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Jakie wykształcenie i gdzie zdobył śp. Feliks po wojnie,

3

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU • NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

2. Gdzie pracował do czasu przejścia na emeryturę w 1960 r.;

3. W którym roku zawarł związek małżeński, imię i nazwisko rodowe
małżonki, imiona dzieci,

4. Jakie otrzymał odznaczenia i wyróżnienia zarówno za walkę w
konspiracji jak i działalność powojenną,

5. Miejsce zgonu oraz miejsce spoczynku.

Czy mogę prosić także o zdjęcie Pani Małżonka, aby umieścić
je obok biogramu. Nie musi to być fotografia z czasów okupacji.
Bardzo pomocne okazałyby się kserokopie legitymacji odznaczeń
i innych dokumentów, które chciałaby nam Pani przekazać.

Będę bardzo zobowiązana za okazaną pomoc.

Łączę wyrazy szacunku i poważania *Elżbieta Skerska*

Elżbieta Skerska
redaktor "Słownika

T: U-482/1116 Pom.

Gdańsk

Bellwom Feliks

v. Party informacyjne

lc. 5

Bellmon Feliks

1. Sdańsk
PAP

Feliks Bellmon

Przebieg wypadku z
Edwardem Pociardowskim
w fabryce futer w Sdańsku
sprowadzali z poliany,
niszczyli skóry przeina-
cone na mundury dla
wojska na froncie wschodnim
źródło: relacja Pociardowskiego
Edwarda - Sdańsk

H. Lechman

Bellwon Feliks

2. PAP
Sdauske

Feliks Bellwon
materiał do PAP nr Sdauske
miejscu Potulicki i Stutthofu
(obywatel Wolnego Miasta Sdauske)

obecny adres: Odeisk-Oline w. Kumumby
HOB/14

wg. informacji Bellingo Antoniego
techno sygn. M-353/965-11st

JWalentyz - -

ak. Rel. M-482/1116

Gdańsk 3.
PAP

Bellkon Feliks

Aresztowany przez Gestapo i skierowa-
ny do obozu Stutthof 15 września 1943r.

H.M.

źródło: Bellina A.K.
M 353/365

Godeish 4.
PAP

Bellison Feliks

Zaproszenie przez Godeishowskiego;
pewnie gozbania w Godeishu.

Zob. T: Godeishowski E; inip. Godeish, I/1

KHM-PR

ul. Gdansk 5
8HP-8PR

Bellom Feliks, ps "Cieciej"

1939

OKRĘG POMORZE

1945

Adres t. XVII, str. 153, wul. Cieciewski 13.

h.Dem'95

u:
lia Bellwon

0-371 Gdańsk

80-371 Gdańsk Oliwa

†† 5.07.2000r.

Gdańsk
Bellwon Feliks

3A3

M-482/1116